

‘Renovatie mag niet ten koste gaan van de natuur’

Bij Greenkeeper of the Year-genomineerde Tristan van Dijken gaan baanbeheer, techniek en natuur hand in hand

Broedende vogels, bijen- en vleermuiskasten – noem het maar op of Tristan van Dijken weet er wat van. En waarschijnlijk heeft hij er ook een visie op. Als hoofdgreenkeeper van Golfclub Anderstein zorgt hij ervoor dat zowel de speler als de natuur bediend worden. ‘Die combinatie van sport, spel, techniek én de natuur, die maakt mijn werk zo enorm interessant.’

Auteur: Heidi Peters

Tristan van Dijken werkt 19 jaar in het greenkeepersvak. Zijn oorspronkelijke keuze voor elektrotechniek bracht hem in de dagelijkse praktijk niet het werkplezier dat hij zocht. ‘Ik zag bij toeval een vacature voor greenkeeper bij De Hoge Kleij. Hoewel ik nog nooit een golfbaan had betreden en niet wist wat het beroep inhield, heb ik gereageerd en uiteindelijk heb ik 15 jaar met veel plezier bij De Hoge Kleij gewerkt. Greenkeeper is een prachtig beroep.’ Van Dijken was eerst rechtstreeks in dienst bij de golfbaan, tot deze het onderhoud uitbesteedde aan De Ridder Golf, Sport Groen, waarvoor hij nog altijd werkt. Sinds drie jaar is Van Dijken hoofdgreenkeeper bij Golfclub

Anderstein, een 27-holesbaan, aangevuld met vier oefengreens en drie oefenholes op 100 hectare.

Eigen karakter

‘Anderstein is een ledenbaan’, zo licht Van Dijken zijn werkplek toe. ‘Een heel mooie, vanwege de ligging op de grens van de Gelderse Vallei en de Utrechtse Heuvelrug. Je ziet dan ook heel mooie stuwwallen van een paar meter hoog. De golfbaan is in drie fasen aangelegd en dat zie je terug in de drie verschillende lussen die je kunt lopen. De oudste 9, de Vallei, zou je een polderbaan kunnen noemen, met oude houtwallen, veel water en een prachtige beek.

Op de tweede 9, de Heuvelrug, heb je te maken met bos, heuvels en zandverstuivingen; de derde negen, de Heide, is meer open met veel hei en prachtige vennen. Elke baan heeft zijn eigen karakter.'

Zijn team bestaat in de zomer uit zeven personen (6,5 fte) en in de winter uit vier. Van Dijken probeert zijn team zo allround mogelijk op te leiden. 'Daarnaast probeer ik iedereen een specialisatie te geven, afhankelijk van waar hun belangstelling ligt. Ik ben ervan overtuigd dat mensen gedijen bij een stukje verantwoordelijkheid voor eigen taken. Maar net als de rest van Nederland hebben wij te kampen met personeelstekort en dat maakt het weleens een puzzel.'

Twee cursussen per jaar

Van Dijken volgde de opleiding tot greenkeeper en diverse aanvullende cursussen en trainingen, zoals op het gebied van leidinggeven en natuurbeheer, maar ook een imkerkursus. Om bij te blijven en zijn visie te scherpen, blijft hij zich ontwikkelen middels cursussen en bezoekt hij de bijeenkomsten van de NGF. 'Ik streef ernaar om elk jaar twee cursussen te volgen. Eén waardoor ik kan doorgroeien in mijn specialisatie: bos- en natuurbeheer, waar mijn passie ligt. En een cursus of training die me verder brengt op het gebied van leidinggevende werkzaamheden en meer op de golfbaan zelf gericht is.'

'De combinatie van natuur en de eisen die aan een golfbaan worden gesteld als het gaat om het spel, maakt mijn werk zo enorm interessant. Water vasthouden, zo min mogelijk bemesting gebruiken, zo min mogelijk of geen chemicaliën, die combinatie van sport, spel, techniek en dan nog de natuur erbij, dat is super en uitdagend. Het vak van greenkeeper heeft zoveel aspecten, dat tref je niet in veel banen. Het is een hartstikke mooi beroep. Jammer dat het zo onbekend is.'

Vleermuizen en reptielen

Ook buiten zijn werk is Van Dijken betrokken bij allerlei natuurinitiatieven. Hij voert ecologisch onderzoek uit voor RAVON (reptielen, amfibieën vissenonderzoek Nederland) en voor Waterschap Vallei & Eem. Verder is hij coördinator van de paddenwerkgroep Lage weg Amersfoort en betrokken bij het jaarlijkse onderzoek van de KNNV (de vereniging voor veldbiologie) Amersfoort en Leusden.

Bij Vleermuis Amersfoort helpt hij met het beschermen van vleermuizen. Hiermee is de opsomming van zijn extra activiteiten nog niet volledig.

Systematisch goed beheer

Hoe ziet het bemestings- en bestrijdingsbeleid van deze genomineerde GotY eruit? Van Dijken: 'Op de greens probeer ik de stikstof onder 90 kilo per hectare te houden. De afgelopen drie jaren lukte dat en bleef ik onder de 80 kilo per hectare. Fairways bemesten doe ik alleen als het echt, écht nodig is.'

'Bestrijdingsmiddelen zou ik alleen gebruiken tegen dollarspot. Ik vind dat je voor alle andere schimmelziektes moet proberen de basis van die schimmelsporen weg te halen. Dat kun je beter aan de voorkant doen, dus preventief behandelen in plaats van curatief bestrijden. Wanneer ik zie dat er een probleem is, nemen we een bodemonster en doen we een bodemlaaganalyse om te ontdekken wat er in de grond aan de hand is en waar het probleem (schimmel of een natte plek) vandaan komt. Met systematisch goed beheer kun je voorkomen dat je achteraf chemisch moet bestrijden.'

Natuurlijk uitgangspunt

Van Dijken heeft nog allerlei ideeën en plannen voor Anderstein: 'Alles wat ik doe, wil doen of probeer is ter verbetering van óf het golfspel óf de biodiversiteit. Een renovatie mag niet ten koste gaan van de natuur. Net als bij De Hoge Kleij zijn we systematisch bezig de paden uit het zicht te werken. Dat gaat stapje voor stapje.'

Op het terrein zijn broedende karekieten. Deze vogels bouwen hun nest en broeden alleen in overjarig riet, stevig riet van meer dan drie jaar oud. In de hoop meer oeversoorten naar Anderstein te krijgen, laat Van Dijken nu op meer plaatsen overjarig riet staan. 'Daar ben ik drie jaar geleden mee begonnen. Volgend jaar ga ik eens kijken of er meer nesten zijn. Ik ben erg benieuwd.'

Diverse beheertechnieken

In de drie jaar dat Van Dijken hoofdgreenkeeper is bij Anderstein, heeft hij het maai-beleid aangepast: 'Toen ik hier kwam, werd alles kort gemaaid met de semiroughmaaier. Daardoor wordt de soortenkans in de roughs sterk verminderd, dus dat doen we nu niet meer. Ook proberen we zoveel mogelijk gefaseerd sinusmaai-beheer toe te passen. Dat betekent

'Fairways bemesten doe ik alleen als het echt, écht nodig is'

dat we in sommige gevallen het gras moeten laten doorschieten, want dan kun je de voedingsstoffen eruit halen. Al met al voer ik een combinatie van diverse beheertechnieken uit. Toen ik hier begon, was ik bezig met de basis-cursus plantherkenning van FLORON. Daarvoor heb ik op een kilometerblok van Anderstein zelf een planteninventarisatie gedaan. Dat was heel interessant en ik heb er veel van geleerd. Ik weet nu beter welke beheermaatregelen waar nodig zijn.'

Met renovatiewerkzaamheden worden systematisch de natste plekken uit de golfbaan gehaald, zodat de handicarts en de trolleys in natte periodes zo lang mogelijk op de baan kunnen blijven. Er was geen bos- en natuurbeheerplan voor de lange termijn. Ook daar steekt Van Dijken nu energie en tijd in, zodat er binnenkort een langetermijnvisie en een beheerplan liggen. 'Dan is er een goede natuurvisie, waarin staat waar we heen willen.'

'Ik ben heel erg van de systematische aanpak: waar zijn we, waar willen we heen? Zowel wat betreft het golfbaanbeheer als de natuur eromheen. Hierover heb ik regelmatig contact met de baancommissie, net als over andere zaken. Met spelers kom ik minder in aanraking. Naar aanleiding van mijn publicatie in Greenkeeper over biodiversiteit hebben verschillende golfbanen contact met me opgenomen over het verbeteren van de natuur op hun baan; dat is wel heel leuk. Ook collega's weten mij te vinden als ze hierover vragen hebben; mijn passie voor de natuur is wel bekend. Mijn motto is dan ook dat ik elk project met meer biodiversiteit afrond dan er bij aanvang is.'

BE SOCIAL
 Scan, lees & deel!